

Черниш Тамара Олегівна, здобувач
ступеня вищої освіти магістр
Національної академії внутрішніх справ

ЗНАЧЕННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Підготовка майбутнього працівника Національної поліції залежить від об'єктивних і суб'єктивних чинників, з-поміж яких важливу роль відіграє мотиваційна сфера особистості. Мотиви поведінки виражають особистісне ставлення до вимог завдання та реальної оцінки власних можливостей.

Питання особливостей підготовки працівників поліції досліджували П. Д. Біленчук, Н. І. Клименко, О. М. Цільмак та ін.

Психологічна готовність працівників правоохоронних органів забезпечується за допомогою цілеспрямованого та систематизованого комплексу заходів, які здійснюються у межах психолого-педагогічного процесу в органах та підрозділах [1].

По-перше, у процесі психолого-педагогічної підготовки засвоюють знання про можливі варіанти розвитку подій і ситуацій, їх сутність й адекватні варіанти реагування на них, набувають необхідних професійних умінь та навичок, що допомагають в оволодінні професією.

По-друге, формується позитивне ставлення до завдань і професії, що викликає зацікавленість, захопленість справою, спонукає до пізнавальної активності особистості й емоційно-вольового піднесення; за нейтрального (пасивного) чи негативного ставлення підготовчі дії працівника потребуватимуть енергетичних затрат, оскільки може виникати необхідність долати бар'єри негативних емоцій.

По-третє, відбувається розвиток емоційно-вольової стійкості (стресостійкості), здатності до ефективної саморегуляції, у непередбачених життєвих ситуаціях, за допомогою якої працівник зможе успішно долати труднощі, які поставатимуть на професійному шляху.

Підхід до підвищення ефективності психологічної підготовки майбутніх поліцейських має бути комплексним і систематизованим, передбачати залучення педагогічної системи психологічної підготовки кадрів Національної поліції.

Педагогічну систему визначають як сукупність взаємопов'язаних структурних і функціональних компонентів, підпорядкованих цілям виховання, освіти й навчання молодого покоління та дорослих людей [2, с. 11].

Готовність працівників поліції успішно виконувати професійну діяльність визначається рівнем підготовки, який вони отримують під час навчання у ВНЗ МВС України, оскільки вища освіта є важливим підґрунтям на професійному шляху особистості, рівень якого необхідно постійно підвищувати.

Навчаючись, майбутній працівник Національної поліції засвоює знання, які необхідні для оволодіння професією, набуває певного соціального досвіду та перетворює його на власний, формуючи ієрархічну систему ціннісних орієнтацій.

Соціальна взаємодія становить якісну характеристику соціально-педагогічного процесу в умовах конкретного соціуму, яка зумовлює певні зміни в поведінці особи, діяльності та відносинах з іншими людьми.

У цілісному педагогічному процесі важливе місце посідає процес виховання (виховний процес), він є суттєвим фактором формування та всебічного розвитку особистості. Виховання – це процес цілеспрямованої, систематичної, організованої і планомірної взаємодії вихователя і вихованця, під час якого відбувається вплив на свідомість, підсвідомість, пізнавальну, емоційно-вольову та мотиваційну сфери вихованця з метою формування в нього наукового світогляду, високих моральних, громадських і професійних рис особистості [3].

Саме в процесі навчання та виховання працівник Національної поліції набуває тих необхідних якостей, які повинні відповідати вимогам до особистості в обраній професійній діяльності.

Вирішальну роль у цьому процесі відіграють особисті (суб'єктивні) цілі працівника, його прагнення та мотивація під час виконання професійних завдань, культурний розвиток і моральне виховання.

Індивідуальний підхід у психолого-педагогічному процесі та вихованні передбачає опору на індивідуальні якості людини; дає змогу враховувати особистісні характеристики працівника (ціннісні орієнтири, спрямованість особистості, домінування певних мотивів поведінки, сформовані настанови та життєві

плани), чим дає змогу розкрити потенційні можливості та найближчі професійні перспективи працівника поліції.

Отже, психолого-педагогічна підготовка кадрів для Національної поліції – це важлива складова для освоєння професійної діяльності, що має передбачати комплексний підхід до вивчення із залученням педагогічної системи, оскільки саме в процесі навчання та виховання відбувається розвиток особистості, засвоюються необхідні в професійній діяльності знання, формуються вміння та навички.

Психологічний аспект висвітлює спрямованість особистості, життєві цілі та прагнення людини, ціннісні орієнтації, мотиви поведінки, керуючись якими, працівник успішно виконує професійні завдання, долає життєві труднощі, які виникають на професійному шляху. Психологічна підготовка надає можливість зберегти психічне здоров'я працівника, попри складність і відповідальність обраної професії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Александров Д. О. Юридична психологія : підручник / Д. О. Александров, В. Г. Андросюк, Л. І. Казміренко та ін. ; за заг. ред. Л. І. Казміренко, Є. М. Моїсеєва. – Вид. 2-ге, доповн. – Київ : КНТ, 2008. – 352 с.
2. Кузьмина Н. В. Методы системного педагогического исследования : учеб. пособие / Н. В. Кузьмина. – М. : Народное образование, 2002. – 231 с.
3. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посіб. / В. В. Ягупов. – Київ : Либідь, 2002. – 560 с.

Черновський Олексій Костянтинович,
завідувач кафедри юридичної психології
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича, доктор юридичних
наук, доцент

ПРАВОВЕ МИСЛЕННЯ ЯК СПЕЦИФІЧНА РИСА ЮРИДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Людина може пізнавати навколишній світ за допомогою відчуття різноманітних предметів і явищ. Якщо ж явища не доступні для споглядання, пізнання їх можливе тільки через мислення. До таких явищ і належить право. Серед учених, які